

የሊጋሾች ሚና ለአዳፕቲቭን፤ ሊጋሾች መገንዘብ ያለባቸው

ብዙዎች በመልማት ላይ የሚገኙ ሀገሮች የክላይሜት ለውጥ ጫና እንደሚያጋጥማቸው ይገመታል፤ ይህን ለመከላከል ግን በቂ ገንዘብ፣ ዕውቀትና አቅም የላቸውም። እነዚህ ሀገሮች ለእርዳታ ወደ ዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ፈታቸውን ይመልሳሉ። በነዚህ ሀገሮች የሚገኙ ተሟጋቾች ለክላይሜት ለውጡ ለተፈጠረው ችግር ተጠያቂዎች ያደጉ ሀገሮች በመሆናቸው - ለመፍትሔው አስተዋጽኦ ማድረግ አለባቸው ይላሉ።

በክሊኮ ምርምር አንጻር፣ ኢኮሎጂካል ኢንስቲቲዩት በተለያዩ ሀገሮች በመዘዋወር ፖሊሲ ኃላፊዎች ጋር ቃለ-መጠይቅ አካሂዷል። የመስክ ምርምሩ ያተኮረው በሰብአዊ ደኅንነትና በአዳፕቲቭን ዙሪያ ሲሆን፣ የሁለትዮሽና ብዙዎች እርዳታ በታዳጊ ሀገሮች ዘንድ ለአዳፕቲቭን ያለውን አስተዋጽኦንም ተመልክቷል። ለምሳሌ፡- የፍልስጥኤምን «ክላይሜት ለውጥ አዳፕቲቭን ስትራቴጂን መርሀ-ግብር» በመቀመር የተባበሩት መንግሥታት የልማት ፕሮግራም (ዩ ኤን ዲ ፒ) ወሳኝ ሚና ተጫውቷል። ነገር ግን የሊጋሾች ሚና ለአዳፕቲቭን ጥረት የራሱ ችግር አለው። ከክሊኮ ምርምር ሁለት ትምህርት መቅሰም የቻላል።

በመጀመሪያ ደረጃ የሊጋሾች እርዳታ ጠቃሚ መሆኑ ባያጠራጥርም በሀገራቱ ውስጥ ያሉትን ግጭቶች ይበልጥ አወሳሰቧቸዋል። በሥልጣን ላይ ያሉ ኃይሎች አዳፕቲቭንን በመተግበር ወቅት የራሳቸውን ጥቅም ያራምዳሉ። ሁሌም ዕውነት ባይሆንም አዳፕቲቭን ያተኮረባቸው ወገኖች የሊጋሾች እርዳታ አሉታዊ ውጤት አለው የሚል አመለካከት አላቸው። አዳፕቲቭንን በተመለከተ የሚካሄደው ዓለም አቀፍ እንቅስቃሴ ፖለቲካዊ ውዝግብ እንዳለው መገንዘብ ያሻል።

በምሥራቅ ኢትዮጵያ የሚገኙ የሱማሌ ፓስቶራሊስቶችን ሁኔታ መጥቀስ ይቻላል። እዚያ ለነፃነት የሚታገሉ ወገኖች አሉ። እነዚህ ወገኖች መንግሥት የሚረዳውን የሰፈራ እንቅስቃሴ የመንግሥትን ኃይል የሚያጠናክርና የኅብረተሰቡን መተዳደሪያ የሚያዳክም ነው ብለው ይሚገታሉ። በሌላ በኩል የፓስቶራሊዝም አኗኗር ካሁኑ የሕዝብ ብዛት ጋር የማይጣጣም መሆኑ የታወቀ ነው።

በሁለተኛ ደረጃ መገንዘብ የተቻለው ኢንተርናሽናል ድጋፍ ሁኔታን በተመለከተ ነው። ኢንተርናሽናል ለጋሾች ሁሉም ቃላቸውን አይጠብቁም። የእርዳታ መጠንና ትኩረት በፍጥነት ይለዋወጣሉ። ያላደጉ ሀገሮች - ከኮፐንሀገን ውሳኔ በኋላ ቃል የተገባላቸውን አርዳታ ታሳቢ በማድረግ ያቀዷቸው አቅም ግንባታዎች፣ ተቋሞችና የሥራ መርሀ-ግብሮች ቆመው ቀርተዋል። ጊዜና ገንዘብ ወጥቶባቸዋል። የለጋሾች እርዳታ ግን አልተገኘም። ከዓለም አቀፍ ለጋሾች ይገኛል የተባለው የአዳፕቲቭን እርዳታ ጉዳይ ተአማኒነት አጥቷል። የአዳፕቲቭን እርዳታ በግልጽነት ላይ የተመሰረተ በዘላቂ መዕቀፍ ላይ ያረፈና የሚመለከታቸው ተጠቃሚዎችም የሚተማመኑበት መሆን አለበት።

Translation by Yacob Arsano